

DATOS IDENTIFICATIVOS

Socioloxía: Socioloxía e historia da actividade física e o deporte

Materia	Socioloxía: Socioloxía e historia da actividade física e o deporte			
Código	P02G050V01203			
Titulación	Grao en Ciencias da Actividade Física e do Deporte			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	FB	1	2c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Historia, arte e xeografía Socioloxía, ciencia política e da administración e filosofía			
Coordinador/a	Novelle López, Laura Trabada Crende, José Elías			
Profesorado	Trabada Crende, José Elías			
Correo-e	xose.elias.trabada.crende@uvigo.gal laura.novelle.lopez@uvigo.es			
Web				
Descrición xeral	Desde o punto de vista da historia, os obxectivos xerais que se pretenden alcanzar nesta materia consisten en achegar ao alumno/á o coñecemento dos fundamentos, conceptos, métodos, técnicas de traballo e ferramentas empregados pola ciencia histórica aplicados aos obxectos concretos que representan a actividade física e o deporte, de modo que sexan capaces de comprender que ambos constitúen unha forma específica de práctica que evoluciona ao longo do tempo e en relación coa sociedade concreta na que se desenvolve. A actividade física e o deporte son conceptos diferentes, pero conectados. Actualmente o deporte constitúe un "frito social total", caracterizado por unha complexa rede de relacións con outros subsistemas (cultural, económico, político, etc.). Por iso o deporte non é só unha actividade física, senón que está determinado polos significados sociais que a sociedade lle atribúe a esas prácticas. A Socioloxía, como ciencia do social, ofrece unha serie de teorías e metodoloxías útiles para explicar as relacións entre prácticas físicas, deporte e contorna sociocultural.			

Competencias

Código	
B1	Conceptualización e identificación do obxecto de estudo das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B2	Coñecemento e comprensión da literatura científica do ámbito da actividade física e o deporte.
B4	Coñecemento e comprensión dos factores comportamentais e sociais que condicionan a práctica da actividade física e o deporte.
B6	Coñecemento e comprensión dos efectos da práctica do exercicio físico sobre os aspectos psicolóxicos e sociais do ser humano.
B11	Coñecemento e comprensión dos principios éticos necesarios para o correcto exercicio profesional.
B12	Aplicación das tecnoloxías da información e comunicación (TIC) ao ámbito das Ciencias da Actividade Física e do Deporte.
B13	Hábitos de excelencia e calidade no exercicio profesional.
B25	Habilidade de liderado, capacidade de relación interpersoal e traballo en equipo.
B26	Adaptación a novas situacións, a resolución de problemas e a aprendizaxe autónoma.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Identificar, enumerar e describir as principais etapas da evolución histórica da Actividad Física e do B1
Deporte e os principios conceptos, variable e perspectivas sociolóxicas (significados, interaccións B2
e institucións).

Diferenciar as características que presentan a Actividad Física e o Deporte en relación cos distintos B1
contextos históricos e sociais nos que se manifestan.

B4
B12
B25
B26

Relacionar as sinerxias da Actividad física e o Deporte cos novos campos emerxentes de
actividade socio-económica.

B1
B4
B12
B25
B26

Coñecer a variedade de estilos e manifestacións que a música tivo dende unha perspectiva
histórica, con atención preferente á tradición culta de occidente.

Identificar os valores sociais cos novos significados sociais das prácticas físico-deportivas.

B1
B4
B12
B25
B26

Aplicar os principios básicos do razonamiento histórico á actividade física e o deporte: explicación
causal e contextualizada, tempo histórico e periodización, cambio e continuidade, etc.

B4
B6
B11
B12
B13
B25
B26

Discutir e implementar os coñecemento sociolóxicos en programas de actividade físico-deportiva.

B4
B6
B11
B12
B13
B25
B26

Contidos

Tema

Introdución teórica e metodolóxica	A actividade física e o deporte como obxectos de estudo da Historia e da Socioloxía. Tempo e tempo histórico. Perspectiva e metodoloxía sociolóxica.
A actividade física a través do tempo	Actividade física e cultura. Actividade física na Antigüidade Clásica. Das prácticas predeportivas ao deporte.
Xénese e desenvolvemento do deporte	Sociedade industrial e deporte. O modelo deportivo inglés. Difusión internacional do deporte.
O Movemento Olímpico	A época do positivismo. O fenómeno da mundialización e as asociacións internacionais. A obra do Barón de Coubertain. A configuración do Movemento Olímpico. Ideoloxía do movemento olímpico.
Sociedad, Cultura, Política y comunicación	Sociedade, cultura, normas e socialización. Significados socioculturais: corpo e xénero. Ideoloxías.
Institución, Estructura, Procesos e desviación	Interacción social e construción social da realidade. Cambio social: modernidade, posmodernidade e globalización. Novos valores e novas prácticas físico-deportivas
Cambio Social e novos valores na sociedade postmoderna	Cambio social. Modernidade e posmodernidade. Globalización. Novos valores e novas prácticas físico-deportivas. Apertura social das actividades físico-deportivas.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	30	15	45

Resolución de problemas	7	14	21
Seminario	15	22.5	37.5
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	18	19
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	0	8.5	8.5
Exame de preguntas obxectivas	1	18	19

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Exposición por parte do profesor dos contidos sobre a materia obxecto de estudo, bases teóricas e/ou directrices dun traballo, exercicio ou proxecto que deberá desenvolver o estudante.
Resolución de problemas	Actividade na que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados coa materia. O alumno debe desenvolver as solucións adecuadas ou correctas mediante a exercitación de rutinas, a aplicación de fórmulas ou algoritmos, a aplicación de procedementos de transformación da información dispoñible e a interpretación dos resultados. Adóitase utilizar como complemento da lección maxistral.
Seminario	Actividades enfocadas ao traballo sobre un tema específico, que permiten afondar ou complementar os contidos da materia. Pódense empregar como complemento das clases teóricas.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Seminario	Resolución de dúbidas sobre a materia explicada nas leccións maxistras, sobre as lecturas recomendadas para a preparación das clases prácticas e seminarios. Resolución de dúbidas e problemas que poidan xurdir a medida que se desenvolva a elaboración do traballo. Calquera outro tipo de dúbida ou problema que poida formular o alumno/a.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame en forma de ensaio sobre os contidos da materia. Resultados do Aprendizaxe: Identificar, enumerar e describir as principais etapas da evolución histórica da Actividad Física e do Deporte e os principios conceptos, variable e perspectivas sociolóxicas. Relacionar as sinerxias da Actividad física e o Deporte cos novos campos emerxentes de actividade socio-económica. Identificar os valores sociais cos novos significados sociais das prácticas físico-deportivas. Diferenciar as características que presentan a Actividad Física e o Deporte en relación cos distintos contextos históricos e sociais nos que se manifestan.	25	B1 B2 B4 B12 B25 B26
Informe de prácticas, prácticum e prácticas externas	Informes, memorias ou exercicios realizados nas clases prácticas e seminarios. Diferenciar as características que presentan a Actividad Física e o Deporte en relación cos distintos contextos históricos e sociais nos que se manifestan. Relacionar as sinerxias da Actividad física e o Deporte cos novos campos emerxentes de actividade socio-económica. Identificar os valores sociais cos novos significados sociais das prácticas físico-deportivas. Discutir e implementar os coñecemento sociolóxicos en programas de actividade físico-deportiva. Aplicar os principios básicos do razonamiento histórico á actividade física e o deporte: explicación causal e contextualizada, tempo histórico e periodización, cambio e continuidade, etc.	50	B4 B6 B11 B12 B13 B25 B26

Exame de preguntas obxectivas	Exame tipo test sobre os contidos da materia. Resultados do Aprendizaxe:	25	B1 B2 B4 B12 B25 B26
	Identificar, enumerar e describir as principais etapas da evolución histórica da Actividad Física e do Deporte e os principios conceptos, variable e perspectivas sociolóxicas.		
	Relacionar as sinerxias da Actividad física e o Deporte cos novos campos emerxentes de actividade socio-económica.		
	Identificar os valores sociais cos novos significados sociais das prácticas físico-deportivas.		
	Diferenciar as características que presentan a Actividad Física e o Deporte en relación cos distintos contextos históricos e sociais nos que se manifestan.		

Outros comentarios sobre a Avaliación

Avaliación continua a través do seguimento do alumnado e da exposición de traballos. Aviación global do proceso de aprendizaxe e adquisición de competencias e coñecementos.

Valorarase a calidade das actividades realizadas e o grao de participación e implicación. En concreto, a precisión conceptual, o nivel de elaboración de ideas, a crítica fundamentada, a organización persoal de ideas e contidos, a coherencia no discurso, a claridade expositiva, o coidado nos aspectos formais académicos e de presentación, o emprego de recursos metodolóxicos e materias.

No caso de alumnos non asistentes, deberán xustificar adecuadamente a causa ao comezo do cuatrimestre. Deberán realizar as mesmas probas, mais de maneira individual e non se terá en conta para a súa cualificación a presencialidade e participación.

De non ter superada a materia na primeira convocatoria, as competencias non adquiridas será avaliadas na convocatoria de xullo. Para superar a materia deberá obterse como mínimo un 5 (aprobado) nas dúas partes de que consta (Historia e Socioloxía). No caso de suspender unha parte na convocatoria de xullo no seguinte curso deberá cursarse de novo a totalidade da materia.

As datas oficiais de exam poden consultarse na páxina web da Facultade, no apartado "Organización Académica".

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

García Ferrando, M.; Puig Barata, N.; Lagardera Otero, F. et al, **Sociología del deporte**, 4ª, Alianza, 2017

Mandell, R.D., **Historia cultural del deporte**, 1ª, Bellaterra, 2006

Salvador, J., **El deporte en Occidente. Historia, Cultura y Política**, 1ª, Cátedra, 2006

Coakley & Dunning, **Handbook of Sport Studies**, 1ª, Sage, 2016

Giulianotti, R., **Sport: A critical sociology**, 2ª, John Wiley & Sons, 2016

Bibliografía Complementaria

García Ferrando, M. y Llopis, R., **La popularización del deporte en España. Encuestas de hábitos deportivos 1980-2015**, 1ª, CSD y CIS, 2017

Elias, N. y Dunning, E., **Deporte y ocio en el proceso de civilización**, 1ª, Fondo de Cultura Económica, 1991

Mason, T., **El deporte en Gran Bretaña**, 1ª, Aranzadi, 1994

Recomendacións

Plan de Continxencias

Descrición

=== MEDIDAS EXCEPCIONAIS PLANIFICADAS ===

Ante a incerta e imprevisible evolución da alerta sanitaria provocada pola COVID- 19, a Universidade establece una planificación extraordinaria que se activará no momento en que as administracións e a propia institución o determinen atendendo a criterios de seguridade, saúde e responsabilidade, e garantindo a docencia nun escenario non presencial ou non totalmente presencial. Estas medidas xa planificadas garanten, no momento que sexa preceptivo, o desenvolvemento da docencia dun xeito mais áxil e eficaz ao ser coñecido de antemán (ou cunha ampla antelación) polo alumnado e o

profesorado a través da ferramenta normalizada e institucionalizada das guías docentes DOCNET.

=== ADAPTACIÓN DAS METODOLOXÍAS ===

* Metodoloxías docentes que se manteñen

No caso de non ser posible o ensino presencial porque a situación sanitaria polo Covid-19 requírao, a lección maxistral, o seminario ou a resolución de problemas, realizaranse mediante o Campus Remoto e a plataforma de teledocencia Faitic, así como co apoio do correo electrónico dos docentes de socioloxía e historia da actividade física e o deporte.

* Metodoloxías docentes que se modifican

No caso de que a situación sanitaria polo Covid-19 requírao, non se realizarán prácticas externas.

* Mecanismo non presencial de atención ao alumnado (tutorías)

No caso de que a situación sanitaria polo Covid-19 requírao, as sesións de tutorización poderán realizarse por medios telemáticos (correo electrónico, sala do profesorado do Campus Remoto, videoconferencias, foros de Faitic,...) baixo a modalidade de concertación previa.

* Modificacións (se proceder) dos contidos a impartir

* Bibliografía adicional para facilitar a auto-aprendizaxe

De ser necesario pola alerta sanitaria provocada pola Covid- 19 se fornecera ao alumnado de bibliografía de apoio e de recursos complementarios a través da plataforma de teledocencia Faitic e do correo electrónico dos docentes de socioloxía e historia da actividade física e o deporte.

* Outras modificacións

=== ADAPTACIÓN DA AVALIACIÓN ===

* Probas xa realizadas

Proba Exame preguntas de desenvolvemento: [25%] [Peso Proposto 20%]

Proba Exame preguntas obxectivas: [25%] [Peso Proposto 20%]

Proba Informe de prácticas [50%] [Peso Proposto 60%]

...

* Probas pendentes que se manteñen

Proba Exame preguntas de desenvolvemento: [25%] [Peso Proposto 20%]

Proba Exame preguntas obxectivas: [25%] [Peso Proposto 20%]

Proba Informe de prácticas [50%] [Peso Proposto 60%]

...

* Probas que se modifican

[Proba anterior] => [Proba nova]

* Novas probas

* Información adicional
